

ดินฟ้าอากาศของประเทศญี่ปุ่น

～ ยูคะจิ” กับ“คะมินะริ”～

○ยูคะจิ (ฝนที่ตกอย่างกระหน่ำในช่วงเย็น)

ยูคะจิ คือ ฝนที่ตกหนักในเวลาหนึ่ง หมักตกในช่วงบ่ายถึงช่วงเย็นของวันที่อากาศปลอดโปร่งในฤดูร้อน และในบางครั้งก็เกิดฟ้าร้องฟ้าผ่า “โยะชะบุซง” นักกวีในสมัยเอะโอะ ได้ประพันธ์ถึงบรรยากาศของฝนยูคะจิว่า “ยูคะจิยะ คุชะบะโอะสึคะมุ มุระซึชิมะ” (บ่ายวันฤดูร้อน จู่ๆ ฝนยูคะจิจึงตกลงมา ผุงนกกกระจอกต่างแตกตื่น หดตัวเล็กเข้าไปหลบซ่อนใต้เงาใบหญ้า) แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าในระยะหลังๆ นี้ อากาศเกิดการแปรปรวน ฝนยูคะจิมักจะตกในเดือนพฤษภาคม มิถุนายน และบรรยากาศฝนยูคะจิในปัจจุบันก็ไม่เหมือนแต่ก่อน มักจะเป็นฝนที่ตกมาอย่างหนักให้โทษมากกว่าคุณ

○คะมินะริ (ฟ้าร้องฟ้าผ่า)

ในสมัยโบราณ สถานที่และวัตถุที่ได้รับความเสียหายจากฟ้าผ่า มักจะได้รับการเคารพบูชาจนเป็นเรื่องปกติ เมื่อฝนตกก็มักจะเกิดฟ้าร้องฟ้าผ่า ฟ้าร้องฟ้าผ่ามีความเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับเกษตรกรรมที่ต้องอาศัยลมฟ้าอากาศ อีกทั้งยังที่มีความผูกพันกับศาสนาอย่างแน่นแฟ้น

ในวันที่ 1 เดือนมิถุนายนของทุกปี จะมีการจัดงานเทศกาลคะมินะริ โยะเคะ ไทไซ (งานเทศกาลปิดป่าฟ้าร้องฟ้าผ่า) ที่ศาลเจ้าคิซะโนะเท็มมังงูในจังหวัดเกียวโต งานเทศกาลดังกล่าว เป็นงานเทศกาลที่จัดกันมาตั้งแต่ครั้งสมัยเฮอัน ในอดีตปีที่มีฟ้าร้องฟ้าผ่ามากมักจะเป็นปีที่มีฝนมาก ทำให้การเก็บเกี่ยวได้ผลผลิตที่ดี แต่ในทางตรงกันข้าม ความเสียหายจากฟ้าผ่าก็มีมากเช่นเดียวกันงานดังกล่าวจึงจัดขึ้น เพื่ออธิษฐานขอให้มีฟ้าผ่าน้อยลงแต่ยังคงมีพืชพันธุ์ธัญญาหารที่อุดมสมบูรณ์ตลอดปี

日本の気象

～ 『夕立ち』 『雷』～

○夕立ち

夏の晴天の日の午後から夕方にかけて一時的に降る強い雨で、雷を伴うことがあります。『夕立や草葉をつかむ群雀(むらすずめ)』(夏の午後、急に夕立ちが降ってきた。雀たちは困って草葉の陰に隠れて縮こまっている。)と江戸時代の俳人と謝蕪村も風情を感じて詠んだ夕立ちですが、残念ながら最近では、異常気象の影響により、5～6月にも夕立ちが見られるようになり、近年の夕立ちはもはや風情のあるものではなく、悪質なゲリラ豪雨の形を取る事も多くなりました。

○雷

古くから落雷の被害にあった場所や物が信仰の対象となることも珍しくなく、また雨を伴うことが多いため、雷は天候を気にする農業とも深くかかわりがあり、この点でも宗教的な結びつきが強いと言えます。

京都の北野天満宮では毎年6月1日に雷除大祭が行われます。これは、古くより雷の多い年は雨が多くなり豊作となることが多い反面、落雷の被害も多くなることから、一年の五穀豊穰と落雷が少ないことを祈願するもので、平安時代から行われている由緒あるお祭りです。